

Warszawskie abecadło

Małgorzata Bazan, Maciej Dowgiel

Adresat zajęć: uczniowie ostatnich klas szkoły podstawowej.

Rodzaj zajęć: język polski, plastyka.

Cel ogólny zajęć: Zapoznanie uczniów z ciekawymi zabytkami, obiektami, wydarzeniami i osobami związanymi z Warszawą oraz kształcenie umiejętności tworzenia treści do publikacji w mediach społecznościowych i promowania ich.

Cele szczegółowe:

Uczeń:

- poznaje wybrane strony w serwisie społecznościowym Facebook, które odnoszą się do tematyki warszawskiej;
- tworzy przewodnik po Warszawie w celu dogłębnego poznania miejsc i obiektów;
- doskonali umiejętności korzystania z narzędzi cyfrowych;
- doskonali umiejętności tworzenia tekstów do publikacji w internecie;
- kształci wrażliwość estetyczną poprzez projektowanie murali.

Metody pracy: praca ze źródłami internetowymi, ćwiczenia twórcze, praca z aplikacjami.

Formy pracy: praca z całą klasą, indywidualna oraz w grupach.

Środki i materiały dydaktyczne: komputer z dostępem do internetu, telefony komórkowe uczniów, materiały piśmiennicze dla grup, wydrukowane litery do pierwszego ćwiczenia (przykład w ZAŁĄCZNIKU NR 1).

Słowa kluczowe: Warszawa, przewodnik, media społecznościowe, treści społecznościowe, mural.

Czas: 2 godziny lekcyjne.

Bibliografia: Staga D., *Polska murałem stoi*, culture.pl/pl/artykul/polska-mura-lem-stoi ■ Zieliński J., *Przedwojenne śródmieście Warszawy. Najpiękniejsze fotografie*, Wydawnictwo RM, Warszawa 2012 ■ Zieliński J., *Ulica Nowy Świat*, Wydawnictwo Veda, Warszawa 1998 ■ Zieliński J., *Warszawa wielkomiejska. Marszałkowska róg Świętokrzyskiej i okolice*, Wydawnictwo Ekbin Studio PR, Warszawa 2014 ■ Zieliński J., *Żoliborz. Przewodnik historyczny* (z Tomaszem Pawłowskim), Rosner & Wspólnicy, Warszawa 2008.

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

1. Nauczyciel rozpoczyna lekcję od zaprezentowania serwisu <https://www.facebook.com/ABCWarszawy>. Zwraca uwagę, jakie treści dotyczące Warszawy znajdują się na tej stronie, stara się podkreślić ich różnorodność. Odnosi się do postów o tematyce współczesnej, historycznej, kulturowej, artystycznej i społecznej. Krótko omawia zainteresowanie treściami w formie „lajków”, „serduszek”, „złości”, „uśmiechów”, „zdziwień” itd. Prosi uczniów, aby znaleźli te wpisy, które cieszyły się wśród odbiorców największym zainteresowaniem. Wyjaśnia specyfikę „polubień” i zasady rządzące popularnością różnych postów. Prowadzi krótką rozmowę na temat tego, jakie treści i dlaczego są popularne wśród odbiorców omawianej strony na Facebooku, które im się podobają i byliby skłonni „zalaikować”, a które w ogóle im się nie podobają. Potem prosi, aby uczniowie sami skorzystali z tej i innych stron o tematyce warszawskiej i przyjrzeni się zdjęciom, filmom, innym materiałom umieszczanym w internecie. Przykłady: <https://www.facebook.com/warszawskizaulek>; <https://www.facebook.com/WarszawaNieznana>; <https://www.facebook.com/Warsawholic>; <https://www.facebook.com/zodiakwpa>; <https://www.facebook.com/TuByloTuStalo>.

2. Następnie nauczyciel dzieli klasę na małe grupy. Informuje, że celem zadania będzie stworzenie własnego abecadła Warszawy. Dla uczniów ze stolicy będzie to zadanie prostsze, gdyż dobrze znają swoje miasto. Jednak lekcja ta może odbyć się także przed planowaną wycieczką szkolną do Warszawy lub stanowić podsumowanie takiego wspólnego wyjazdu. Każda grupa losuje 3–4 litery (przykład w ZAŁĄCZNIKU NR 1), a następnie do każdej z nich dobiera obiekt/ miejsce/ osobę związaną z Warszawą itd. Te obiekty i miejsca powinny stać się „obowiązkowymi” elementami wycieczki po Warszawie. Przykład: litera „S” to Syrenka; litera „C” to Centrum Nauki Kopernik itd. Podczas tworzenia abecadła uczniowie mogą inspirować się stroną ABC Warszawy na FB, ale ich propozycje powinny posiadać uzasadnienie własne, nawet osobiste. Obiekty samodzielnie wybierają uczestnicy zajęć.

Po połączeniu liter z obiektami grupy tworzą hasło w przewodniku i jeden post do mediów społecznościowych (wybrana jedna litera lub jeden obiekt...) w wybranej aplikacji (ZAŁĄCZNIK NR 2 pokazuje krok po kroku, jak należy zrobić to w Canvie, po wcześniejszej bezpłatnej rejestracji; nauczyciel może również wybrać inne narzędzie).

Jeżeli nauczyciel chce rozszerzyć zajęcia do formatu miniprojektu edukacyjnego, może poprosić uczniów, aby w ramach pracy domowej przygotowali wpisy dotyczące każdej litery alfabetu i obiektów, miejsc, osób związanych z Warszawą itd. i założyli na

Facebooku profil z prezentacją swoich działań. Należy jednak pamiętać, że decydując się na takie działanie, należy stroną administrować, aby nie pojawił się na niej chaos lub treści niezgodne z etyką, dobrym smakiem i przyjaznym zachowaniem w sieci.

Nauczyciel zwraca uwagę na trzy elementy:

- merytoryczną, atrakcyjną, przyciągającą uwagę treść;
- stronę wizualną;
- wykorzystanie materiałów pozostających albo w domenie publicznej, albo na wolnych licencjach.

Po upływie wyznaczonego czasu grupy prezentują wyniki swojej pracy. Nauczyciel skupia się na pozytywnych stronach uczniowskiej pracy, jednocześnie wskazując, co można poprawić, dopisać, zmienić, aby projekt był np. bardziej czytelny lub atrakcyjny dla odbiorcy. Zadaje również pytania, prosząc o uzasadnienie wyboru obiektów czy miejsc.

3. Kolejnym etapem lekcji jest projektowanie muralu. Nauczyciel może zmienić grupy, np. wybierając na nowo członków jakąś znaną metodą trenerską, a może pozostać przy tych samych. Wyświetla reportaż przygotowany przez studentów Uniwersytetu Warszawskiego pt. *Warszawskie murale*¹. Prosi, aby uczniowie wynotowali, jakie funkcje pełniły murale w okresie PRL-u, a jakie pełnią dziś.

Zadaniem uczniów jest ponowne przyjrzenie się stronie <https://www.facebook.com/ABCWarszawy> i zwrócenie uwagi na zdjęcia warszawskich murali:

- Gdzie się znajdują?
- Jak wyglądają?
- Ozdabiają czy szpecą miasto?

Po wykonaniu tej części zadania nauczyciel pyta uczniów, który mural uważają za najładniejszy, najciekawszy, a który — brzydki i nieestetyczny. Zwraca też uwagę na cechy dobrego muralu, którego zadaniem jest przede wszystkim upiększać miasto, ale też czasem murale mają charakter informacyjny lub są tekstami kultury zaangażowanymi społecznie.

Projekt muralu, który mają wykonać grupy, może być stworzony metodą „tradycyjną”, wtedy nauczyciel rozdaje arkusze szarego papieru i materiały piśmiennicze każdej grupie, a może też być narysowany w aplikacji. Przykładowe aplikacje na tablety lub smartfony z dużą powierzchnią ekranu: PicsArt Color, MediBang Paint, Infinite Painter, ArtFlow: Paint Draw Sketchbook. Wybór pozostawiamy nauczycielowi.

¹ Kanał UniwerekTV na portalu YouTube, youtube.com/watch?v=OvXWGLR-bzc

Uwaga: Jeżeli nauczyciel ma czas i chce zainspirować uczniów, może wyświetlić kilka zdjęć murali, które uznaje za „wzorcowe” (pod względem estetyki lub formy przekazu). W ZAŁĄCZNIKU NR 3. pokazane zostały przykładowe zdjęcia z fanpage’a ABC Warszawy.

Po upływie wyznaczonego czasu nauczyciel prosi o prezentację prac i wyjaśnienie, gdzie powinien się mural znajdować, jaki ma charakter, jakie pełni funkcje lub jakie niesie przesłanie. Można pokusić się też o wystawę najlepszych prac w przestrzeni klasy oraz wzajemne ocenianie się uczniów w postaci „lajków”, „serduszek”, „smutków”, „uśmiechów” czy „zdziwień” znanych z mediów społecznościowych. W tym celu należy wcześniej wydrukować ikony, które nauczyciel rozda uczniom (ZAŁĄCZNIK NR 4).

Warto, aby wystawa z zaprojektowanych przez uczniów murali wisiała w sali przez kilka dni. Dzięki temu treści z lekcji zostaną lepiej zapamiętane.

PRACA DOMOWA (opcjonalnie):

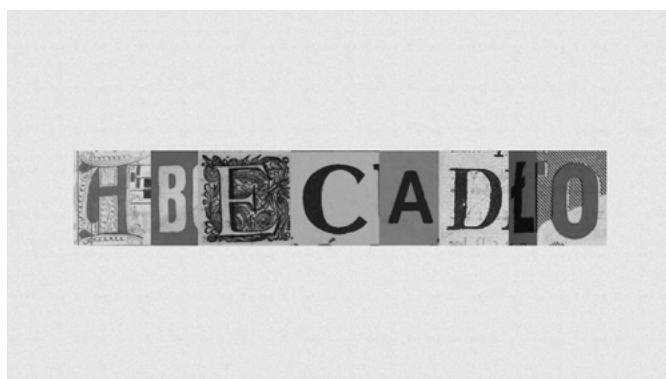
Miniprojekt edukacyjny. Przygotuj wpis na Facebooka dotyczący jednej przydzielonej Ci litery alfabetu (np. na A), związany z Warszawą — jej obiektami, miejscami, mieszkańcami itp.

ZAŁĄCZNIK NR 1

Przykłady ciekawych krojów czcionek.

Przed zajęciami nauczyciel może wydrukować cały alfabet, a następnie pociąć napisy tak, by grupom przydzielić litery. Liternictwo można dostosować do epok, z których pochodzą kroje czcionek. Strona internetowa: <http://typo.polona.pl/pl/> jest projektem Biblioteki Narodowej.

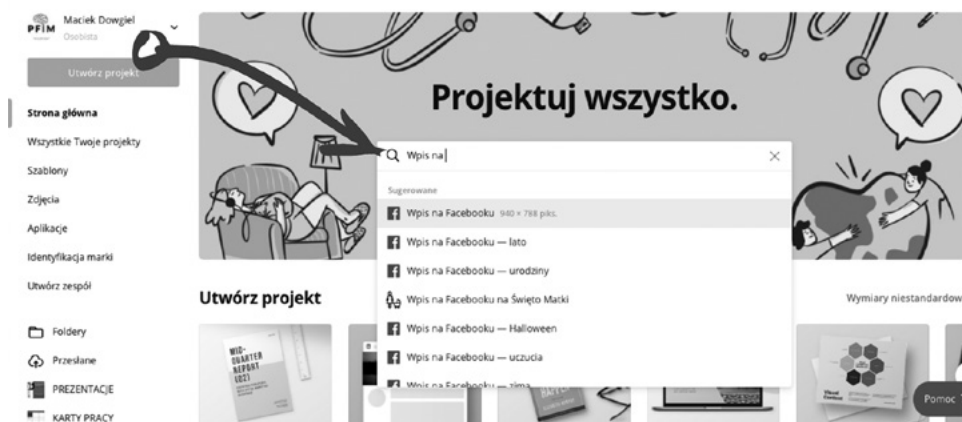

ZAŁĄCZNIK NR 2

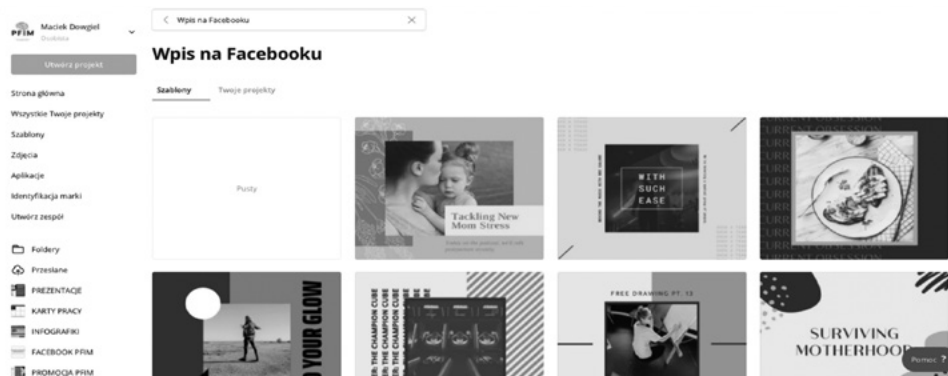
Canva krok po kroku:

Wejdź na stronę Canva.com, zarejestruj się lub zaloguj.

W wyszukiwarkę na stronie głównej wpisz: „wpis na Facebooku”.

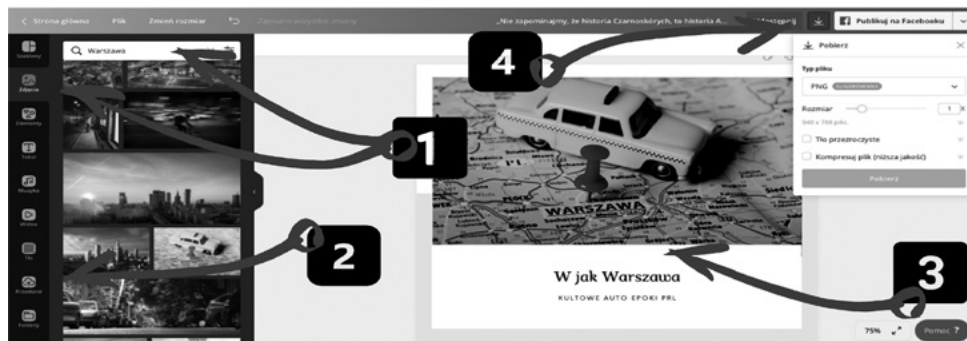
Wybierz szablon, który Ci się podoba.

Przejdź do edycji szablonu.

1. Wybierz opcję „zdjęcia” i w pole wyszukiwarki wpisz interesujące Cię hasło.
2. Jeżeli nie znalazłeś interesującego Cię zdjęcia, możesz przesłać własne, korzystając z pola „przesłane”.
3. Wpisz treść i dostosuj ją zgodnie z poczuciem własnej estetyki.
4. Pobierz grafikę w dowolnym formacie lub udostępnij ją na Facebooku.

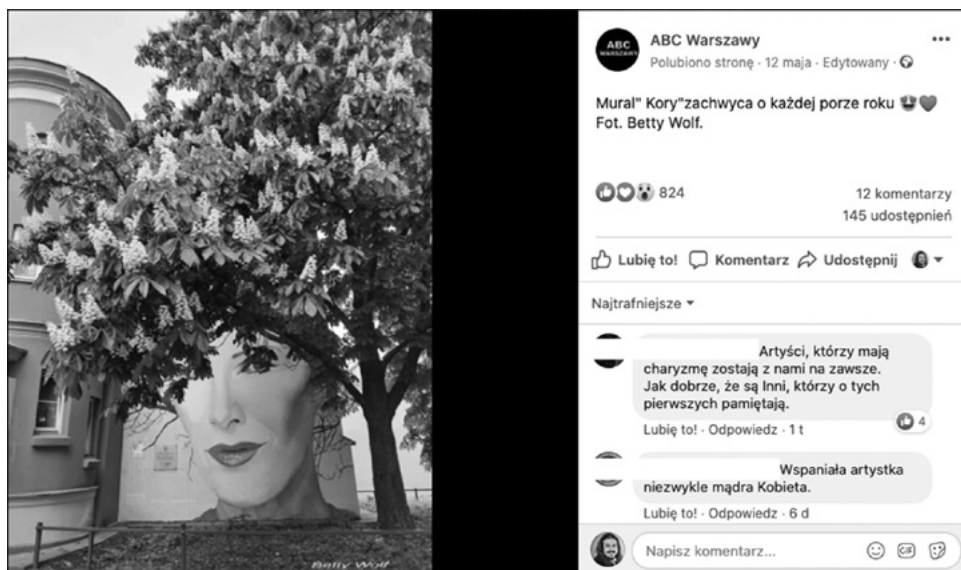

ZAŁĄCZNIK NR 3

Przykłady ciekawych murali z fanpage'a ABC Warszawy:

Mural upamiętniający Edwarda Stachurę, bit.ly/2zQWuDS

Mural upamiętniający Korę Jackowską, bit.ly/2zgfwUb

Mural upamiętniający Davida Bowie, bit.ly/2ABw8G7

Mural przedstawiający Warszawę, bit.ly/2TlkQMF

Mural przedstawiający napis „kamień i co” oraz czerwony balonik, bit.ly/3e5GKeL

Mural przedstawiający historię Woli, bit.ly/3edDApJ

Mural *Kajaki* autorstwa Wandy Telakowskiej, bit.ly/2WM6Pd3

Mural przedstawiający praskiego grajka z akordeonem, bit.ly/2TmVoXb

Mural upamiętniający Irenę Kwiakowską, bit.ly/2zLibGg

Inne ciekawe propozycje warszawskich murali.

Niektóre zniknęły już z ulic Warszawy: *Kocham Pragę* (bit.ly/2XfSNAB), mural autorstwa Sebastiana Velasco (bit.ly/2TTUPo1), mural prezentujący wybitnych Polaków (bit.ly/2TNBzIX), Globus (bit.ly/2Xgrwy3), zamek-świat (bit.ly/2XDYCXK), miasto-drzewo (bit.ly/2Ast7b1), katarzyniarz z małpką (bit.ly/2XglcGZ), mural przedstawiający Marię Skłodowską-Curie (bit.ly/3djg2zo), mural z warszawską Syrenką (bit.ly/2TSA3Fr), *Człowieczy los* (bit.ly/2TRnVof), *Syn ulicy* (bit.ly/36LPBAC), mural ukazujący wielkiego niedźwiedzia (bit.ly/2Mct3iz), *Wacław Kowalski* (bit.ly/2MfS2Bv), *Stanisław Anioł Stróż* (bit.ly/36HMJ78), *Dziura w całym* (bit.ly/2TSfVDq).

ZAŁĄCZNIK NR 4

